

25.2.2013

לכבוד
שר הבריאות

דין וחשבון לפי סעיף 56 למקודת הורקחים [נוסח חדש],
התשמ"א-1981

בענין:

די"ר בעז לב, המשנה למנכ"ל משרד הבריאות באמצעות באת כחו,
עוה"ד יונתן ברג מלשכת היועצת המשפטית, משרד התובע הראשי משרד
הבריאות, ירושלים

הקובל

- נגד -

מר אריה רו מזרחי [REDACTED] רוקח מורשה, בעל רישיון [REDACTED]
ע"י ב"כ עו"הד אייל פלוס

הנסבל

1. הקובלנה -

ביום 24.12.2008, חגיש די"ר בעז לב המשנה למנכ"ל משרד הבריאות, קובלנה נגד הנקבל,
על כי נהג בדרך שאינה הולמת את מקצוע הרוקחות, כאמור בסעיף 56(א)(1) לפקודת
הרוקחים [נוסח חדש], התשמ"א-1081 (להלן - הפקודה), וכן גילה אי יכולת ואו רשלנות
גסה במילוי תפקידו, כאמור בסעיף 56(א)(3) לפקודה.

2. הארושים שברקע הקובלנה

הנקבל שעבד, בתקופה הרלבנטית, כרוקח אחראי בבית מרקחת "ציון פארם" באופקים,
התבקש על ידי לקוח שפנה לבית המרקחת (להלן - המתלונן), לחכין עבור ילדו, תרופה
בשם: סברילן, נגד פירכוסים. לאחר שחילד החל לקבל את התרופה, הבחין האב שבנו חזר
לפרכס וכן שגודל הכמוסות שניתנו לו לא היה שווה. האב פנה לנקבל והנקבל הודה בפניו
שהתרופה לא הוכנה על ידו, אלא על ידי עובדת של בית המרקחת שאינה רוקחת.

[Type text]1

אריה מזרחי- המלצה

בשימוע שנערך, ביום 17.12.2006, בלשכת חבריאות בבאר שבע, הודח הנקבל כי, בניגוד להוראות סעיף 23 לפקודה, הוא איפשר לקופאית בית המרקחת לשקול ולמלא את הכמוסות שניתנו למתלונן, כי הפעולה לא נרשמה בפנקס המרשמים של בית המרקחת כנדרש לפי הוראות סעיף 29(א) ו- (ב) לפקודה, וכן שהכמוסות נמסרו למתלונן בשקית נייר ללא כל סימון, בניגוד לסעיף 30(א) לפקודה ולתקנה 25(ו) ו- (ח) לתקנות הרוקחים (תנאי פתיחה וניהול של בתי מרקחת וחדרי תרופות, התשמ"ב-1982).

לפי המרשם שניתן לילדו של המתלונן, היה עליו לקבל כמות של 0.2000 מ"ג בלבד של התרופה ואולם בדיקה, שנערכה במכון לבקורת ולתקנים של חומרי רפואה של אגף הרוקחות במשרד הבריאות, העלתה שמשקלן של הכמוסות, שנמסרו למתלונן, נע בין 0.2520 מ"ג לבין 0.5169 מ"ג.

3. הוועדה -

אנו הח"מ מוננו על ידך להיות ועדה שתדון בקובלנה (להלן - הוועדה).

4. תליך הדיון בקובלנה -

4.1 הוועדה, בהרכב הנוכחי, מונתה בחודש נובמבר 2012 והדיון בפניה התקיים ביום 24.1.2013. בנוכחות ב"כ הקובל, הנקבל ובא כחו. בדיון זה הודיע ב"כ הנקבל שהנקבל מודה בנטען בקובלנה, והצדדים טענו לעניין העונש המשמעותי הראוי במקרה זה.

4.2 כשלוש שנים קודם לכן, ביום 9.3.2010, התקיים דיון קודם בקובלנה, בפני ועדה שחברי היו הגב. מוניק בן שושן כיו"ר הוועדה, מר גיוני נלסון כנציג הסתדרות הרוקחים ונציגת חיועה"מ שלממשלה הח"מ (להלן - הוועדה בהרכב המקורי). בדיון האמור, הופיע הנקבל כשאינו מיוצג על ידי עורך דין. הוועדה הסבירה לנקבל כי טוב יעשה אם ימנה עורך דין שייצגו בהליך ואולם הנקבל עמד על דעתו שלא לעשות כן ולפיכך נשמעה עדותו של מר חואן פרנקל, הרוקח המחוזי במחוז הדרום. במהלך הדיון, נעתר הנקבל להפצרות הוועדה והודיע שהוא שוקל לפנות לעו"ד על מנת שייצגו בהליך, לפיכך נדחתה החקירה חגדית של העד פרנקל.

המשך הדיון בקובלנה היה אמור להתקיים בחודש יוני 2010, אלא שדיון זה בוטל לבקשת עו"ד פלוס, שמונה בינתיים ליצג את הנקבל. בחודש אוגוסט 2010, הגיש ב"כ הנקבל בקשה לחקפאתו של הליך זה ולחפניית הנקבל לוועדה רפואית, כמשמעה לפי הוראות פרק ב' לפקודה (להלן - ועדה רפואית), ומשרד הבריאות נענה לבקשה.

4.3 בדיון שהתקיים ביום 24.1.2013, הביא ב"כ הקובל לידיעת הוועדה, כי מינוי הוועדה בהרכב הנוכחי נדרש, הואיל והגב. בן שושן ומר גיוני נלסון, שהיו חברים בוועדה בהרכב המקורי, התפטרו מתפקידם זה. ב"כ הנקבל הביא לידיעת הוועדה גם שהדיון בפני הוועדה הרפואית, שאליה הופנה הנקבל לבקשתו, החל באיחור ניכר עקב תקלה משרדית, כי הוא עדיין לא הסתיים וכי ברורו העלה שהוועדה הרפואית לא מצאה לנכון, בשלב זה קודם שהסתיים הדיון, לאסור את המשך עבודתו של הנקבל במקצועו. ב"כ הקובל הוסיף כי לפיכך, לאור הזמן הרב שחלף מאז הוגשה חקובלנה והואיל והנקבל ממשיך לעבוד כרוקח ואף פנה בבקשה לחתמנות כרוקח אחראי, אין עוד מקום לעכב את המשך הדיון בקובלנה. ב"כ הנקבל הוסיף, שסיום הדיון בפני הוועדה הרפואית מתעכב, הואיל והוועדה הרפואית בקשה שהנקבל יעבור בדיקה ניורוקוגניטיבית, אלא שד"ר בלן, פסיכיאטר שאליו פנה הנקבל לצורך זה, סבור שהבדיקה האמורה מיותרת וכי מצבו של הנקבל תקין. ב"כ הנקבל הגיש לוועדה את חוות דעתו של ד"ר בלן וכן את תשובת הוועדה הרפואית, מיום 27.12.2012, לפיה היא עומדת על דרישתה שהנקבל יעבור את הבדיקה, קודם שתשוב לדון בעניינו.

למען שלמות התמונה נציין, שבחסכמת הצדדים הוחלט, שהוועדה תתעלם מעדותו של ד"ר מגר פרנקל, שנשמעה בדיון הראשון, שהתקיים כאמור, בפני הוועדה בהרכב המקורי.

5.1 טענות ב"כ הקובל -

ב"כ הקובל טען שהעונש המשמעי הראוי בנסיבת העניין יהא בחתוליית רשיונו של הנקבל לעסוק ברוקחות, לתקופה של שלושה חודשים. ב"כ הקובל עמד על השיקולים, לעניין הענישה המשמעית, שעליהם עמד בית המשפט בפסק הדין בעניין סבין, כמו גם על האמור בפסק הדין בעניין ליבוי לאורי, כי השיקול המרכזי, בקביעת העונש המשמעי, הוא האנטרס הציבורי, בעוד נסיבותיו האישיות של הנקבל, צריך שיעמדו במקום משני, אם בכלל.

ב"כ הקובל טען כי מדובר בארוע חמור שבו הנקבל פעל בניגוד להוראות הפקודה והתקנות שלפיה, והסתמך על האמור בצו שניתן בעניינו של תרוקח חיים וייס. ב"כ הקובל הוסיף כי הנקבל פגע בכבוד המקצוע ובאמון הציבור בו וכי נדרש שהעונש המשמעי יהא מרתיע ויעביר מסר ברור לציבור הרוקחים כמו גם לציבור בכלל, שמעשה כגון זה פסול.

5.2 טענות ב"כ הנקבל -

ב"כ הנקבל טען שבנסיבות העניין אין מקום לחתלות את רשיונו של הנקבל לעסוק ברוקחות וכי העונש המשמעי הראוי יהא במתן חתראה או אזחרה לנקבל.

לטענתו, בשונה מטענת ב"כ הקובל, לא מדובר במעשה שנעשה באופן מודע ומכוון, כי הנקבל עשה את המעשה, שעה שכושר השיפוט שלו נפגע, כתוצאה מטיפול תרופתי שניתן לו. ב"כ הנקבל הוסיף, כי בקביעת הענישה המשמעית, יש לתת את הדעת לנסיבותיו האישיות של הנקבל. בתקופה הרלבנטית, הנקבל היה נתון במשבר אישי חמור ונוקס לטיפול פסיכיאטרי ולתרופות שפגעו בכושר השיפוט שלו. בעקבות זאת, במהלך שנת 2009, הנקבל גם אושפז, בבית חולים אברבנאל. במהלך האשפוז התברר שהטיפול התרופתי שניתן לנקבל, גרם לו לנזק וחוא החל בתהליך גמילה ושיקום. יש לתת את הדעת לכך שלמרות הקושי, עלה בידי הנקבל לחבין שעל מנת לשקם את מצבו, עליו גם לחפסיק לעבוד לפרק זמן ארוך. למיכך, במקביל לתהליך הגמילה, הנקבל לא עבד למעשה בשנת 2009. הנקבל חזר לעבוד במקצועו בשנת 2010. הלך הגמילה חושלם והנקבל חזר לתפקידו באופן מלא, רק לקראת חדשי חקיץ בשנת 2010.

ב"כ הנקבל עמד על כך שהתליית רשיונו של הנקבל לעסוק ברוקחות, לתקופה נוספת, גם אם לשלושה חודשים, מהווה עונש כבד, בהנתן שבשנת 2009, לאחר שחלה התדרדרות נוספת במצבו, הוא השעת עצמו מרצונו מלעסוק ברוקחות לתקופה ממושכת שארכה כמעט שנה. התליית רשיונו של הנקבל תפגע קשות בנקבל במישור האישי והכספי ולא יהא בו לשרת מטרה כלשהי במישור הציבורי. זאת גם הואיל ולא מדובר באדם שפעל בניגוד לחוק, מתוך בחירה ושיקול דעת. ב"כ הנקבל הוסיף שלא מדובר במי שהמשך עיסוקו ברוקחות, מסכן את הציבור, מה גם שהסמכות לקבוע אם הנקבל כשיר היום לעסוק ברוקחות, נתונה לוועדה הרפואית ויש לזכור שמדובר במי שעוסק ברוקחות מזה 40 שנים ומעולם לא הוגשה תלונה על עבודתו המקצועית, על כך שהוא פגע בכבוד המקצוע, או פגע באמון הציבור בעוסקים ברוקחות.

ב"כ הנקבל הוסיף שאין ללמוד, לעניין זה, מהמקרה של הרוקח חיים וייס, שב"כ הקובל הסתמך עליו, שם דובר בנסיבות שונות בתכלית, ובמי שביצע עבירות פליליות, במשך שנים.

הנקבל הוסיף כי הוא מצטער על המקרה וכי הוא הפיק ממנו את הלקח. לדבריו בזמן הארוע הוא היה נתון להשפעת תרופות שניתנו לו על ידי פסיכאטר, שאליו הוא פנה בעקבות משבר משפחתי חמור וכאשר הוא חבין שמצבו מתדרדר, הוא חדל לקחת את התרופות ופנה לפסיכיאטר אחר. בסופו של דבר הוא החל בתהליך שיקום והפסיק לעבוד, משך כשנה. כיום הוא נוהר בעבודתו בקלה כחמורה הוא מקפיד להכין תרופות בעצמו, לא נותן לאיש לסייע לו בכנת תרופות, וחוא חוזר ובודק כל פרט, כמי שנכווח ברותחין ונוהר גם בצוננים. הנקבל הוסיף שכיום הוא עובד כרוקח שכיר, בשני מקומות עבודה, ואף משלים את הכנסתו על ידי תלוקת עיתונים בשעות תבוקר, גם על מנת לעמוד בתשלומי המזונות שהוטלו עליו.

1 ע"א 50/91 ד"ר אדגר סבין נ' שר הבריאות, פד"י מד(1), 27

2 ע"א 10979/04 ליבוי לאורי נ' שר הבריאות ואח', פד"י נט(6), 337

ב"כ הנקבל חגיש לוועדה את חוות דעתו של ד"ר בלן, מומחה בפסיכיאטריה, שנתנה ביום 18.12.2012, וכן מכתב נוסף של ד"ר בלן, שניתן בתשובה לדרישה חוזרת של הוועדה הרפואית, כי הנקבל יציג תוצאות של בדיקה נוירוקוגניטיבית. עוד הגיש ב"כ הנקבל, מכתבים של שני רופאים מחמרכו הרפואי לבריאות נפש בבאר יעקב, משנת 2009. ממכתבים אלה עולה שבעקבות מתחים בחיי הנישואין של הנקבל, הוא טופל בתרופות פסיכוטרוניות, כי הטיפול האמור הופסק תוך זמן קצר, כי מצבו של הנקבל התדרדר ובדיקות שנערכו לו בבית חולים באר יעקב העלו כי הוא סבל מירידה ביכולת ההפשטה, וכן פגיעה בריכוז ובזיכרון.

חמלצת הוועדה -

6.

הנקבל ששימש, בזמן הרלבנט הרקח האחראי בבית המרקחת, פעל בניגוד להוראות הפקודה ולתקנות שלפיה בשלושה חקשים:
 האחד - הוא איפשר לקופאית בית המרקחת לשקול ולמלא את הכמוסות שניתנו למתלונן, בניגוד להוראות סעיף 23 לפקודה;
 השני - הפעולה לא נרשמה בפנקס המרשמים של בית המרקחת כנדרש לפי הוראות סעיף 29(א) ו- (ב) לפקודה;
 והשלישי - הכמוסות נמסרו למתלונן בשקית נייר ללא כל סימון, בניגוד לסעיף 30(א) לפקודה ולתקנה 25(ו) ו- (ח) לתקנות הרקחים (תנאי פתיחה וניהול של בתי מרקחת וחדרי תרופות, התשמ"ב-1982 (להלן - התקנות)).

נעמוד תחילה על הוראות הפקודה והתקנות, הרלבנטים לעניינו -

(א) לענין הרישום בפנקס המרשמים, קובע סעיף 29 לפקודה, לאמור:

"29. (א) בכל בית מרקחת יוחל פנקס מרשמים לפי חופס שבחוספת הרביעית.

(ב) כל מרשם שנופק לפיו יהא חתום בחותמת בית המרקחת, מצוין במספר סידורי ורשום במספרם בפנקס המרשמים."

(ב) לענין סימון תרופה מנופקת -
 נקבע בסעיף 30(א) לפקודה:

"30. (א) כל תרופה וסם מרפא המנופקים יימסרו בבקבוקים או באריזות חתומים בדיו ומסומנים כתווית שעליה שמו של בית המרקחת, מספר הסידורי של המרשם כפי שנופק בפנקס המרשמים, שמו של החולה והוראות לשימושם."

עוד קובעת תקנה 25(ח) לתקנות:

"25. (ח) לא ישווק רוקח או שוחר רוקח חבשיר רפואי שלא באריזת המקודית אלא אם האריזה נוסחת עליה ונתונים אלה:

(1) שם בית המרקחת;

(2) שם החבשיר כפי שהוא מופיע באריזת המקודית באותיות רפוס קריאות ובהדפוס בעברית ובאותיות לטיניות;

(3) סימני אזהרה כפי שהם מופיעים באריזת המקודית ולפי כל דין."

(ג) לענין הכנת וניפוק תרופות, כמו לאחירותו של רוקח אחראי, בהקשר זה - סעיף 42 לפקודה קובע שמכירה קמעונית של תכשירי מרשם או הכנת סמי מרפא, לא תיעשה אלא בידי רוקח מורשה וסעיף 2 לפקודה קובע שהעיסוק ברוקחות הותר רק לרוקח שניתן לו רשיון לעסוק ברוקחות.

כך גם קובע סעיף 23 לפקודה, כי: "לא ידקוק סמי מרפא או רעלים רפואיים בבית מרקחת אלא בידי רוקח מורשה או בידי שוחר-רוקח בהשגחת רוקח מורשה, ולא יימכרו ולא יופקו אלא בהשגחת הרוקח האחראי או הדוקח המורשה הממלא את מקומו..."

סעיף 10(א) לפקודה, כי: "בית מרקחת יהא מסור לניהולו המקצועי ולפיקוחו של רוקח אחראי שאישר לכך המנהל, והוא יהיה אחראי לביצוע הפעולות המקצועיות בבית המרקחת ולמילוי הוראות פקודה זו ובכל דין אחר הנוגע לבית המרקחת."

שמירה קפדנית על הכללים המחייבים את העוסקים ברוקחות, מהווה תנאי חכרתי למניעת פגיעה בבריאות הציבור. כך הוא לגבי כל רוקח וביתר שאת, שעה שמדובר במי שמונה לחיות רוקח אחראי, אשר נטל על עצמו לחיות אחראי להתנהלות המקצועית התקינה של בית המרקחת שבאחריותו.

ההוראות שנקבעו, לענין הכנת תכשירים רפואיים וניפוקם, נועדו למנוע פגיעה בבריאות הציבור, לאור הסיכון הכרוך בנטילת תרופה העשויה להביא, במקום מזור, לנזק. כך הוא

באשר להוראות הקובעות מי רשאי לעסוק בהכנה ובמכירה של תרופות וכך הוא גם באשר להוראות לרישום בפנקס המרשמים ולסימון תרופות המנופקות לציבור. שמירה קפדנית על כלל ההוראות תאמורות, מהוות תנאי הכרחי למניעת נזק. עמד על כך בית המשפט העליון בעניין וייסל, באמרו: "תרופות הן סוחר תיש ומשמשהי ביותר, יש להן השלכות בדרות וישירות על בריאותו של הציבור. לפיכך, תחום המסחר בתרופות דורש פיקוח ובקרה הדוקים על שלבי המסחר השונים. חחששות בתחום זה רבים, החל מאחסנה והאכלה לא ראויים של התרופות, דבר אשר עלול לגרום נזק, וכלל ביזף תרופות ושאר עבירות פדמציטיות."

על החשיבות שבקיום קפדני של הוראות הפקודה והתקנות שלפיה, עמד השופט (בדימוס) ו. זילר בצו שניתן בעניין וייס תאמור לעיל, באמרו, בין היתר: "אין צורך במסמכים מיוחדת כדי להעריך ולהבין את החשיבות שבהשלפת תרופות אמון צבורית ומקצועית בסחר בתרופות ובנלוות לו. הנוקמים לתרופות הם בדרך כלל אנשים שלקו במחלות שונות, והתרופות ניתנו להם בנסיין לפעם ממחלתם ולפעם לשמר את מצבם. תרופה שאין בה חומרים פעילים במלל היא נחנת, או שיש בה פחית או יותר מהנדרש...לא תמלא את יעודה, והיא יכולה אף להכשיל את החולה ע"י החמרת מחלתו, ולהכשיל את הרופא בהכנה מוטעית שסוג המיפול התרופתי אינו יעיל ויש לתור אחר אמצעי רפוי אחרים, אולי חומרים ובעלי סיכון גדול יותר...אין ביכולתו של צדכן תרופות רגיל לעמוד על המשמר ולוורא שיהיו כיונים הללו, או סיכונים אחרים, לא רבנו בתרופה הספציפית אותה הוא רוכש... חבטו שלו היא שאם הרופא רשם מרשם, ואם בית מרקחת סיפק את התרופה הרשומה במרשם, אות הוא שהוא נמל בדיוק את מה שהרופא ביקש שהוא יכול. חאמון המלא שכך אכן קורה בשמם, וזוהי לניהול מערכת כריאות תקינה במדינה תקינה. אחר האמצעים להבטיח אספקה אמנה של תרופות הוא הקסח של מערכת גורמות (להלן רשת גורמטיבית) שהכפה על כל העוסקים במלאכה דרך התנהגות שלא תאפשר סמיה מהמתור. ותגרום להשלפת תקינות מלאה בתחום זה."

בייכ הנקבל טען שאין מקום להסתמך על שנאמר בפרשת הרוקח וייס, הואיל ושם דובר בנסיבות שונות בתכלית מאלו שבמקרה זה ובמי שעבר עבירות פליליות חמורות לאורך שנים. דא עקא שגם אם כך, הדברים המובאים לעיל, מתייחסים לצורך בשמירה קפדנית על הנורמות המחייבות רוקח ככלל ולפיכך הם ראויים גם לעניינו.

הנקבל, שמונה כרוקח אחראי, כתגדרתו בסעיף 1 לפקודה, נתן לקופאית בית המרקחת שבאחריותו, שאינה רוקחת, להכין תרופה מסוג "סברילן", דחייט: לשקול את התרופה ולמלא אותה בכמוסות. בדיעבד, לאחר שהילד שלו יועדה התרופה נטל אותה, חתברר שמשקל התרופה בכמוסות, לא היה זהה ואף עלה באופן משמעותי על משקל התרופה שהותווה לילד ובמקום משקל של 0.2000 מ"ג כפי שתותווה לילד, משקל הכמוסות נע בין 0.2520 מ"ג לבין 0.5169 מ"ג. פערים כה קיצוניים במשקלן של הכמוסות מעידים על כך שבפועל לא בוצעה שקילה או שלמצער, השקילה לא בוצעה כנדרש. זאת ועוד, הפער האמור במשקלן של הכמוסות, מלמד על כך שהן לא מולאו באופן אחיד וכי מולאו באופן שגוי, החורג באופן משמעותי מכללי חרקיחח הטאותים והנהוגים ככלל.

במעשיו אלה פעל הנקבל בניגוד להוראות מפורשות הקבועות בדיון החל עליו בחיותו רוקח מורשה ואף באלה החלות עליו, כמי שמיח אז רוקח אחראי בבית המרקחת. עצם הפניה למי שאינה רוקחת, על מנת שתכין את התרופה כאמור, כמו גם האופן שבו חוכנו התרופות, לבקשת הנקבל, לא מתיישבים עם התנהלות מקצועית סבירה והם חורגים באופן משמעותי מהפרקטיקה המקובלת במקצוע הרוקחות. הנקבל פעל כאמור, לגבי תרופה שיועדה לילד ועוד כזה הסובל מפרכוסים. הנקבל, שאביו של הילד נתן את אמונו בו, בהיותו רוקח מורשה, הפקיד, ולמעשה הפקיד, את גורלו של הילד, שנוקס לתרופה, בידיה של מי שאינה מורשית לעסוק בכגון אלה.

ומעבר לכך, התרופה נמסרה למתלונן, בלא שנעשה רישום כנדרש בפנקס המרשמים ובלא שהשקית שבה הושמה, סומנה כנדרש, לפי הוראות הפקודה והתקנות. לא למותר לציין, שאף אילו הכנת התרופה ומסירתה לידי המתלונן, חיתה נעשית בידי רוקח מורשה, הנקבל, בהיותו רוקח אחראי, היה אמור, לפי הוראות סעיף 23 לפקודה, להשגיח על המכירה והניפוק של התרופה, מה גם שבידיו חופקד הניהול המקצועי של בית המרקחת והוא מונה כאחראי לביצוע הפעולות המקצועיות בבית המרקחת ולמילוי הוראות הפקודה.

יובהר כי סברילן היא תרופה פוטנטית, המחייבת, לפי הוראות היצרן ואף לפי המצויין בעלונים לתרופה שאושר על ידי משר החברות ולנקוט בחירותיבמינון שבה והיא ניתנת ובעיקר כאשר מדובר בתינוקות או בילדים מינון יתר של התרופה, עשוי להתבטא בתופעות חמורות, כגון: תרדמת דם נשימתי, דיכוי נשימתי, ישנויות, בלבול, חתכווציות, עוויתות, חאטת קצב חלב, ירידה בלחץ חדם, אי ספיקה כליתית ותופעות נירולוגיות שונות.

³ ברעיא 10180 חיים וייס נגד מדינת ישראל, ניתן ביום 21.6.2009

לא למותר לציין גם שמדובר בטבליות האסורות בכתישה, ובהנחתן שהנקבל הורה על שקילת התרופה והשמתה בקפסולות, משמע שחטבליות נכתשו.

מדובר בהתנהלות חמורה, מה גם שמדובר בתכשיר רפואי שיועד לילד צעיר בשנים, המחייב בהכרח זהירות מיוחדת. הנקבל, בחיותו רוקח מורשה, אמור להיות מודע להשלכות מרחיקות הלכת העשויות להיות לשמוש בתרופת הסברילן במינון שגוי ושלא לפי חכמות שהותוותה על ידי הרופא המטפל. מדובר ברוקח ותיק ומנוסה, האמור להיות מודע לחשיבות שבהקפדה את הוראות המרשם ויצרן התרופה, כמו גם למשמעות העדר הרישום בפנקס המרשמים ולהעדר סימון על גבי ארזות תרופה הנמסרת ללקוח.

הנקבל, בחיותו רוקח, נטל על עצמו לקיים את ההוראות החלות על העיסוק ברוקחות, כלפי הציבור, השם מבטחו בכך שהתכשירים שנופקו על ידו, הם אלו שהותוו להם ובמינון שהותווה על ידי הרופא. זאת ועוד, בחיותו רוקח אחראי, נטל על עצמו אחריות להתנהלות המקצועית בבית המרקחת ובמעשיו הוא גם מעל באמון שניתן בו על ידי משרד הבריאות. במעשיו סיכן הנקבל את בריאותו של הילד שלו יועדה התרופה והוא פגע במעשהו באמון הציבור במורשים לעסוק ברוקחות. הוא נהג בדרך שאינה חולמת את מקצוע הרוקחות ואף גילה אי יכולת ורשלנות גסה במילוי תפקידו, כמשמעם בסעיפים 56(א) ו- (3) לפקודה.

ב"כ הנקבל טען כי לא מדובר במעשה שנעשה בכוונת מכוון, כי בשעת מעשה היה הנקבל נתון להשפעת תרופות שפגעו בשיקול דעתו, וכי משמצבו התדרדר והוא עמד על הסכנה הכרוכה בכך, הוא הפסיק לעסוק במקצועו. עם כל החבנה למצב שבו היה הנקבל נתון בשעת המעשה, למשבר האישי שפקד אותו, כמו גם להשלכות של התרופות שהוא נטל אותה שעה, במצוות הפסיכיאטר שטיפל בו, על התנהלותו, איננו סבורים שיש באלה להמעיט מחומרת התנהלותו של הנקבל. יתר על כן, כרוקח מורשה, הנקבל אמור להיות ער להשלכות אפשריות, של התרופות שנטל, על התנהלותו ועל שיקול דעתו. בנסיבות אלה היה על הנקבל להשעות עצמו מיוזמתו מעיסוק ברוקחות, מיד עם תחילת הטיפול התרופתי. אלא שהנקבל המשיך לעסוק במקצועו ואף המשיך לחזיק באישור שניתן לו לשמש כרוקח אחראי בבית המרקחת, כשהוא מסכן את הציבור הנוקס לשירותיו והוא מצא לנכון להפסיק ולעבוד במקצועו, רק בשלב מאוחר יותר.

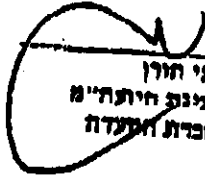
עניינו בקובלנה שהוגשה לפני כארבע שנים ובמעשה שבוצע לפני כשש שנים. המדובר בשיחוי מאד משמעותי, אשר ככלל צריך שיהווה שיקול בקביעת העונש המשמעותי. אלא שבמקרה זה נעוץ השיחוי, במידה רבה, בנקבל עצמו ונראה כי לפיכך, הנקבל אף בחר שלא לטעון לעניין זה. הליך הדיון בקובלנה עוכב כאמור, לבקשת הנקבל. בבקשה לעיכוב הליכים, מיום 23.8.2010, מציין ב"כ הנקבל כי לאור נסיבות העניין ובהם הגורמים שהביאו לטענתו לביצוע המעשים שיוחסו לו בקובלנה, ראוי שהנקבל יופנה לבחינתה של ועדה רפואית במשרד הבריאות, על מנת שתבחן אם הוא כשיר, מבחינה רפואית, להמשיך ולשמש כרוקח ואף תחוזה דעתה בנוגע לטיפול שהנקבל עבר והשלכותיו האפשריות על אירועים כדוגמת הארוע המתואר בקובלנה. משרד הבריאות נענה כאמור, לבקשת הנקבל ולפיכך הדיון בקובלנה עוכב, וחודש רק בחלוף כשנתיים וחצי לאחר מכן.

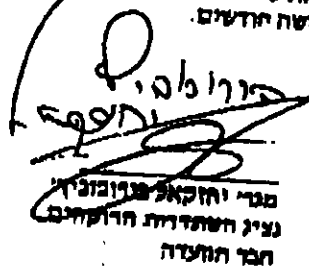
במאמר מוסגר נציין, שב"כ הנקבל טען בפניו שבקיץ של שנת 2010 הסתיים הליך הגמילה של הנקבל מתרופות והוא חזר לתפקוד מלא וכי דברים דומים צוינו בבקשה לעיכוב הליכים, שהוגשה כאמור בחודש אוגוסט 2010. על פני הדברים נראה שעצם הגשת הבקשה לעיכוב ההליכים במועד שבו חזר הנקבל לתפקוד מלא, אינה נטולה מספק ואף שב"כ הנקבל נשאל לעניין זה, לא עלה ביד הוועדה לקבל תשובה שתניח את הדעת. מכל מקום איננו סבורים שבנסיבות האמורות, יש מקום להביא את השיחוי האמור, בגדר השיקולים לעניין הענישה המשמעותית.

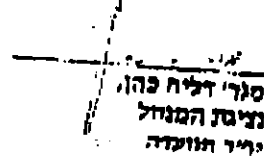
העולה מן האמור לעיל כי לא ניתן ליישב בין התנהלות הנקבל, במקרה זה, לבין המצופה מרוקח בכלל ומרוקח אחראי בפרט, הנקבל פגע באמון הציבור בעוסקים ברוקחות ואף באמון שניתן בו על ידי משרד הבריאות, שעה שנמצא לנכון למנותו כרוקח אחראי בבית המרקחת. התנהלות זו מחייבת ענישה משמעותית ומרתיעה. חומרת המעשים והסיכון הכרוך בהם מחייבים לדעתנו, התליית רשיונו של הנקבל לעסוק ברוקחות, לתקופה משמעותית וארוכה מזו שלה טען ב"כ הקובל.

מאידך נתנו דעתנו לכך שמדובר במקרה ראשון שבו הוגשה תלונה נגד הנקבל, אף שהוא עוסק ברוקחות מזכ-40 שנים, לכך שהנקבל עבר, בשנים האחרונות, קשיים רבים, לרבות התמודדות עם משבר אישי קשה, טיפול תרופתי שלוהו בהפרעות התנהגותיות חמורות, הליך גמילה ממושך, כמו גם לכך שהנקבל לא עבד במקצועו במשך כשנה וכי התליית רשיונו לעסוק ברוקחות תפגע בפרנסתו ובפרנסת ילדו שהוא נושא בתשלום מזונותיו.

אנו סבורים כי רתלית רשיונו של הנקבל לעסוק בדקדוקות. לתקופה של שישה חודשים,
מבטאת נכון יותר את חומרת המעשים, גם בהתחשב במסיבותיו תאישיות של הנקבל.
בסיכום: לאחר שעסקנו את כל אלה, הצלחנו הינה כי תתלה את רשיונו של הנקבל לעסוק
ברוקחות, לתקופה של שישה חודשים.


עיד דהן
נציג חתומים
חברת חנוכה


מנ"י יחידת פרויקטים
נציג חתומים
חברת חנוכה


סג' דלית כהן
נציגת המנהל
יחיד חנוכה